

75 onns Gruppa svizra per las regiuns da muntogna

Realisar il potenzial turistic

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

■ **La Gruppa svizra per las muntognas (SAB) po guardar enavos sin 75 onns fritgaivla activitad en favur da las regiuns alpinas. Lur exponents vulan tschentar il svilup futur en las muntognas anc pli ferm en il center da la politica naziunala.** En ses pled presidial ha *Christine Bulliard-Marbach* accentuà la muntada dal provediment da basa (Grundversorgung) sco cundiziun indispensabla per la populaziun en nossas muntognas e per promover il svilup economic. In provediment da basa solid procura per las medemas schanzas economicas en las regiuns alpinas sco en la Bassa e munta la solidaritad vivida dapertut en noss pajais. Las cundiziuns da basa èn suttamessas ad in snuaivel svilup tecnologic e ston vegnir adattadas cuntinuadamain. En quest connex è la digitalisaziun ina schanza per ils territoris muntagnards. La digitalisaziun pussibilitescha producciuns independentas dal lieu, ofrescha novs chanals da marketing e lubescha models da lavur moderns.

Ina nova infrastruttura

Per pudair nizzegiar las novas schanzas è necessaria ina nova infrastruttura digitala. Perquai pretenda la SAB ina rait da comunicaziun da 10 Mbit/s e sustegna la tecnologia la pli moderna da 5G (5avla generaziun da comunicaziun mobila). La cussegliera naziunala Buillard è plinavant persuadida che la rait da fibra da vaidar stoppia vegnir extendida pli svelta en las regiuns alpinas. Il dumber dals uffizis da posta na dastga betg vegnir reduci vinavant. Per crear la rait futura per ils puncts d'access (uffizis da posta) duain vegnir fixads criteris regionalis.

Posiziunar da nov il turissem alpin

Las muntognas evocheschan sentiments, sentiments romanticis, sentiments da pasch, da ruassaivladad e da reconvalescenza. Las muntognas porschan ina cuntrada intacta cun in grond potenzial

per il turissem, punctuescha la presidenta. Actualmain sa chatta il turissem alpin en ina gronda crisa. Las pernottaziuns èn sa sminuidas per passa 10%. Il turissem alpin stoppia vegnir posiziunà da nov cun meglras cooperaziuns tranter las organisaziuns. Necessari è plinavant da definir pussaivladads innovativas per ils mais da primavaira e d'atun (centers da sport, da reconvalescenza, da sanadad e da cultura).

Gronds events

La SAB è persuadida che gronds events sco per exempel ils Gieus olimpics d'enviern pon dar ina nova perspectiva als territoris da muntogna e muntan ina chaschun da nizzegiar meglier il potenzial economic alpin. Necessari saja dentant in meglier access a las regiuns alpinas (traffich public) ed ina renovaziun da las infrastrukturas turisticas.

Fullà via ad ina politica integrativa

Thomas Egger, il directur da la SAB, fa attent sin las marcantas midadas en las regiuns alpinas. Dal temp da la fundaziun da la SAB l'onn 1943 eran 50% da la populaziun occupads en l'agricultura. Actualmain lavuran mo 7% sin bains purils. Egger fa attent che durant ils 75 onns è s'engaschada la SAB cun success per supplements da famiglia, per megliar las cundiziuns d'abitar e promover la scolaaziun dals purs da muntogna. Grazia a la SAB èn vegnidadas creadas las novas regiuns da muntogna (IHG) che han pussibilità concepts e projects innovativs cun sustegn finanziel da la confederaziun. La SAB haja plinavant fullà via ad ina politica integrativa per las regiuns muntagnardas. L'onn 2015 è s'occupada la SAB cun la situaziun da la giuventetgna en las regiuns da muntogna ed ha creà in label «Jugendfreundliche Bergdörfer».

A chaschun dal giubileum «75 onns SAB» vegn la radunanza generala dals 30 d'avust 2018 organisada quest onn a Berna. Il proxim di, ils 31 d'avust datti ina festa populara sin la piazza federala.